

Geografie náboženství

Posvátnost prostoru II.

Vymezení posvátného prostoru

- přírodní podmínky
- geomancie = hledání země
 - studium tzv. míst síly
 - věštění a odhalování skrytých sil země
→ harmonie s okolím
 - feng-šuej (vítr a voda)
 - energetické síly jin a jang
 - kompas Lo-pan
 - harmonizace životního prostředí k vytvoření dobré životní pohody
 - geografické poměry v Číně – nutnost korekce pro Evropu
- biologicky dráždivá místa
- metody stavební biologie
- Shledrakova teorie morfických polí

Krajiny smrti

- postoje a praktiky živých i mrtvých
- nekrogeografie = prostor spojený se zesnulými
 - hrob, hřbitov, kremační místo
 - pohřební praxe, hřbitovní krajina
 - evoluce hřbitovní morfologie
 - hřbitovní architektura
 - segregace uvnitř hřbitovů
 - ...

Historie pohřbívání - Evropa

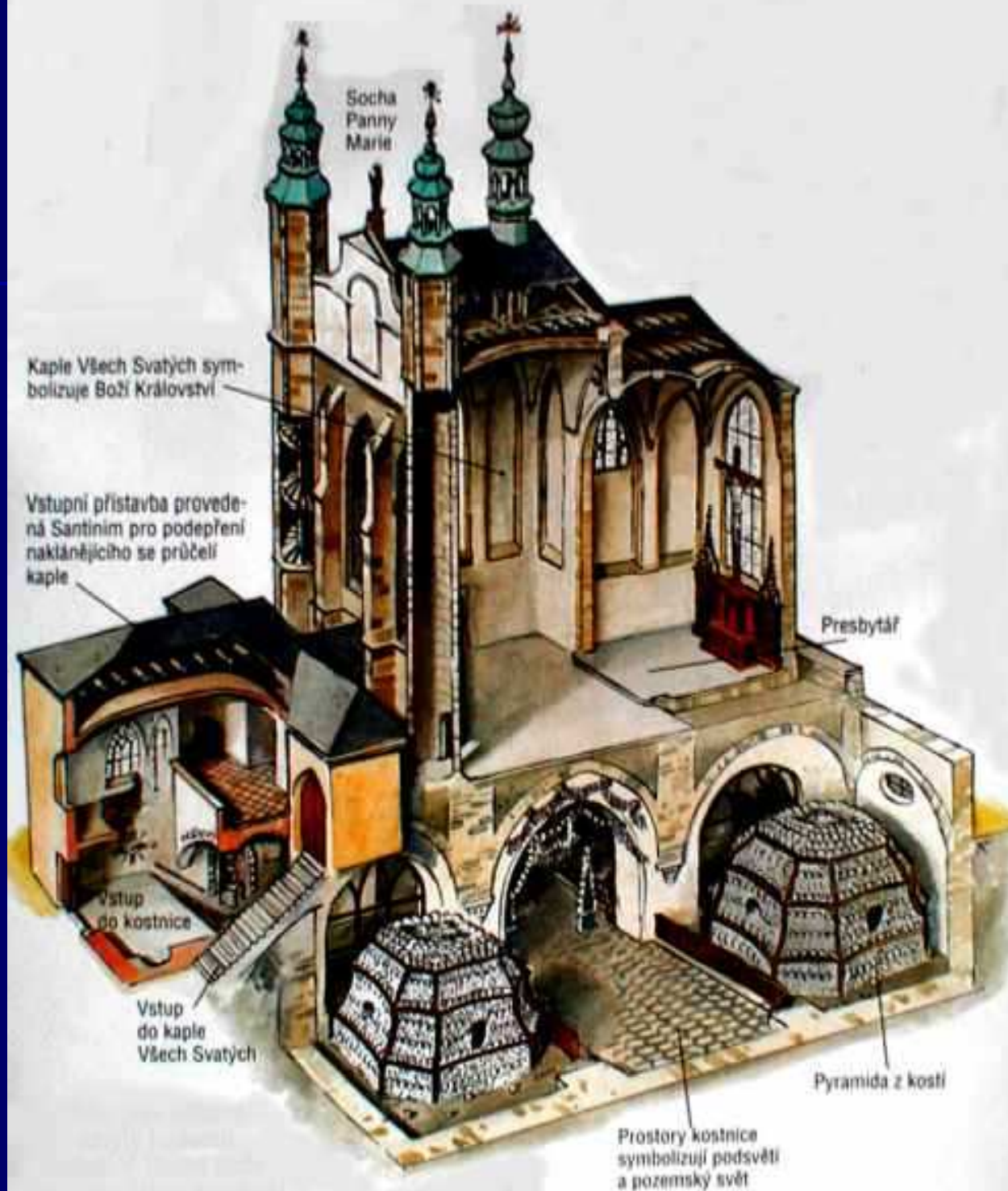
- mezolit (8000-4500 BC)
 - pohřbívání mrtvých ve skrčené poloze
 - rituální zabíjení a pohřbívání
- neolit (4500-1800 BC)
 - přechod od kočovného způsobu života k usedlému
 - megalitické hroby
 - pohřební komora – cesta lemovaná kamennými bloky
- doba bronzová
 - šperky a jiné kovové předměty – pohřební milodary
 - ostrov Gotland – mrtví spáleni, popel uložen do lodi

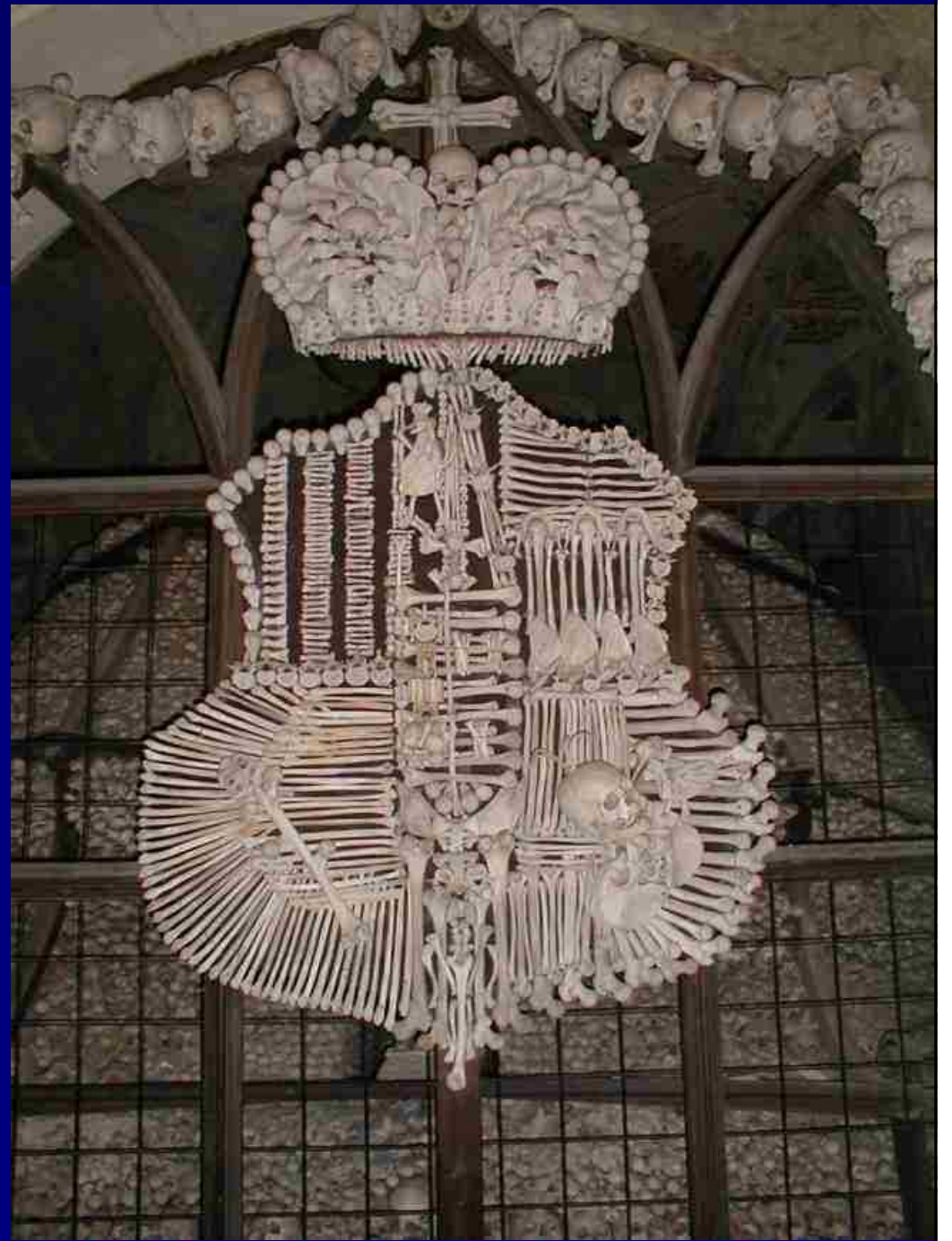
Historie pohřbívání - antika

- Egypt – pyramidy, Středozeemí – kupolové hrobky, Řecko – reliéfně zdobená stéla
- 4. st. BC – Demetrios Falérský – zákaz luxusu
- Římané – via Appia u Říma – oltáře, pyramidy, ...
 - kolumbária – pohřbívání chudých do výklenků zdí
 - 2. st. AC – přechod od žárových pohřbů ke kostrovým
 - katakomby – podzemní pohřebiště – štoly + místnosti
 - sarkofágy – zdobené vápencové truhly s víkem
- Germáni – spalování mrtvých – hliněné urny s pohřebními milodary – pahorky podél cest

Historie pohřbívání

- stěhování národů – pohřbívání těl s milodary
- Karel Veliký – zákaz pohřbu žehem
- pohřebiště v bezprostřední blízkosti kostela
- krypta – hrob v kostele – monumentální pomník
- hřbitov – 30 kroků kolem kostela – posvěcená půda – zákaz pohřbívání zločinců, sebevrahů, ...
- kostnice – uložení kosterních ostatků ze zaplněného hřbitova
- 15. st. – hřbitovy obehnány zdí
 - „boží pole“ – hřbitovy za městskými hradbami
 - morové hřbitovy – masové hroby

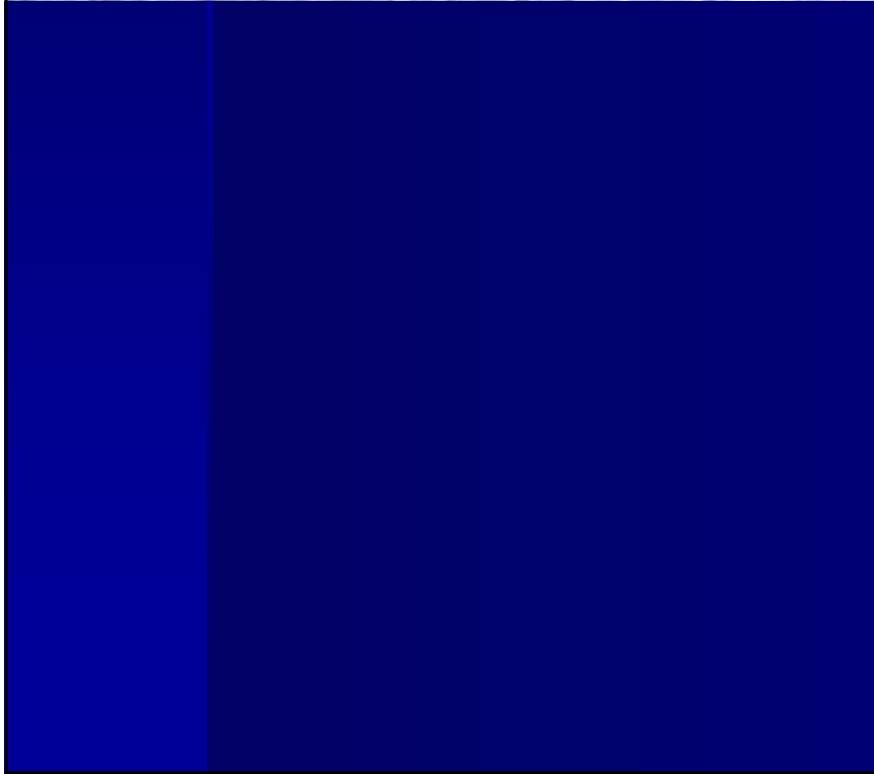

Historie pohřbívání

- doba reformace – M. Luther: tiché místo k rozjímání
- náhrobní symbolika – rozlišení víry
- 1804 – francouzský dekret o pohřebnictví
 - odnímá církvi výhradní právo pohřbívát
- obecní hřbitovy na okraji měst – vnitřní struktura
- márnice, obřadní síně
- 19. st. – krematoria – pohřební spolky
- hřbitov = místo památky živých na mrtvé
- představa smrti jako spánku – lesní hřbitovy
- parková úprava hřbitova
- 1910 – jednoduchost náhrobků = důstojnost smrti

Vojenský hřbitov Černovír

- z 1. sv. války
- dvě těla do jednoho hrobu
- bez ohledu na národnost, státní příslušnost, vojenskou hodnost, barvu pleti nebo stranu boje
- ctěna pouze víra
- nejvíce křesťanů
- zdevastován
- původně 3910
- dnes cca 10 hrobů

Druhy pohřbívání

- kremace
 - starobylý zvyk
 - nedostatek půdy, hygienické podmínky
 - pohřební hranice
 - předání tělo vesmíru bez zachování stop
 - reinkarnace duše
 - znovupoužívání kremačních míst → místa nečistá
 - krematoria
 - kaple, obřadní síň, zahrady vzpomínek, silnice, parkoviště, služby, infrastruktura ...

Druhy pohřbívání

■ pohřbívání

– nadzemní hrobky – významné osobnosti

■ pyramidy (nekropole), mauzolea, hrobky

■ hřbitovy → geografie hřbitovů (velikost, umístění, charakter, architektura, vzhled, struktura, morfologie, ...)

– hroby, náhrobní kameny a sochy

– kaple, kostel, ...

– znovuvyužití území

– podzemní hrobky

■ katakomby, krypty

– kult předků

– pohřbívání s majetkem

■ šperky, toaletní potřeby, nádoby, zbraně, nářadí ...

Geografie hřbitovů

- hřbitov – klid a mír pro živé i mrtvé
- vnitřní prostorová struktura
 - dle společenského postavení, bohatství, náboženství, rasy, ...
 - výběr místa – osobní preference, scenérie, sousedi ...
- umístění hřbitova – územní plánování
 - blízkost potenciálních uživatelů, snadnost přístupu a cena půdy
 - nadmořská výška, znečištění, přístupnost, klid, ...
- hřbitovní architektura
 - náhrobní kameny – množství informací
 - údaje o osobě → demografické údaje, postavení ve společnosti, rekonstrukce osídlení, ...
 - údaje o ekonomickém zázemí → typ náhrobku
 - použitá technologie
 - biologické, meteorologické, geologické údaje
- informace o žijících lidech

Židovské hřbitovy

- zákaz kremace
- Svaté bratrstvo – chevra kadiša
 - duchovní pomoc umírajícím, bdění u mrtvého, pohřeb
- mrtvý oblečen do bílého rubáše
- tělo v dřevěné neuzavřené rakvi, zákaz pohřbívání v sobotu (svátky)
- nedávají se předměty ani květiny – strohý obřad
- pomník – rok po úmrtí – kamínky
- množství malých i významných hřbitovů
- 1787 – zákaz hřbitova ve městě
- území věčnosti – místo velké úcty – zákaz jíst, pít, vodit zvířata
- mrtvým zaručena neporušitelnost jejich hrobů – zasypání vrstvou nové hlíny - není možné území využít k jinému účelu
- náhrobky – jméno, titul, datum úmrtí, den pohřbu ...
 - plastické reliéfy - symboly jména, povolání, rodů
- pumpa nebo umyvadlo – rituální mytí rukou

